

ГОЛОВНЕ

ПУЛЬС МИРУ НА ДОНБАСІ

5–11 листопада 2021

ЗАТРИМАН ЕКСОЧІЛЬНИК «ІЗОЛЯЦІЇ» — НЕЗАКОННОЇ ТЮРМИ «ДНР»

9 листопада стало відомо про [затримання](#) в Києві Дениса Куликовського, прихильника так званої «ДНР», який до лютого 2018 року очолював незаконну в'язницю «Ізоляція» в тимчасово непідконтрольному уряду України Донецьку, організував і брав участь у вбивствах і тортурах людей. Стосовно нього відкрито кримінальне провадження за чотирма статтями Кримінального кодексу України: торгівля людьми, створення терористичної групи або терористичної організації, створення непередбачених законом воєнізованих чи збройних формувань, порушення законів та звичаїв війни. Під час [судового засідання](#) з обрання запобіжного заходу Денис Куликовський заявив про визнання провини. Про хід слухань [розповідає](#) портал судової журналістики «Грати». [На думку українських експертів](#), Денису Куликовському загрожує ув'язнення терміном до 15 років або ж довічне ув'язнення, якщо буде доведено його причетність до умисних вбивств. Також вони не виключають варіант його обміну на людей, яких незаконно утримують так звані «Л/ДНР» та Росія.

Міністр внутрішніх справ України Денис Монастирський [зазначив](#), що наразі встановлено 45 осіб, які причетні до тортур та жорстокого поводження у в'язниці «Ізоляція».

Аналіз ситуації з незаконними місцями позбавлення волі [пропонує](#) Гюндюз Мамедов, колишній заступник Генерального прокурора України — натепер відомо про існування щонайменше 160 таких в'язниць, а загальна кількість осіб,

яких там незаконно утримували, майже 4000. Він зазначає, що практика незаконного позбавлення волі й тортур людей в ОРДЛО є інструментом збереження влади над людьми з боку так званих «Л/ДНР» на тимчасово непідконтрольних Україні територіях.

АКТИВНІСТЬ РОСІЙСЬКОЇ АРМІЇ БІЛЯ КОРДОНІВ УКРАЇНИ: МІЖНАРОДНА РЕАКЦІЯ

Директор ЦРУ Білл Бернс відвідав із візитом Росію та зустрівся із представниками російських силових відомств. Під час переговорів він висловив стурбованість США збільшенням присутності російських військ біля кордону з Україною. [Як повідомляє телеканал CNN](#), візит став частиною програми заходів адміністрації президента США Джо Байдена щодо деескалації напруженості між Москвою та Києвом. Проте коментарі з боку США з'явилися тільки після закінчення візиту. [На думку очільника Євразійського центру дослідницької організації Atlantic Council Джона Гербста](#), закритість візиту Білла Бернса до Москви говорить про те, що адміністрація президента США ще визначається з тим, як поводитися з Росією, у тому числі з наміром покращити відносини навіть з огляду на політику провокацій, яку й надалі використовує Росія.

Про спостереження за активністю російських військових на кордоні з Україною [заявили](#) представники Пентагону.

10 листопада у Вашингтоні відбулися переговори державного секретаря США Ентоні Блінкена з головою МЗС України Дмитром Кулебою, на яких було підписано нову версію [Хартії](#) стратегічного партнерства Україна-США, яка визначає основні напрями двосторонніх відносин у ключових сферах. На спільному брифінгу за підсумками підписання Ентоні Блінкен [вказав](#), що в США немає чіткого розуміння намірів Росії, та наголосив, що США й надалі підтримують деескалацію в регіоні та вирішення конфлікту на сході України дипломатичними методами.

[За повідомленням агентства Bloomberg](#), США також попередили європейських партнерів про загрозу вторгнення в Україну з боку Росії.

Посилаючись на аналітичну компанію Janes, Bloomberg припускає, що такі дії Кремля спрямовані не на залякування, а на створення активної загрози. На думку близького до Кремля джерела Bloomberg, метою маневрів Росії є демонстрація готовності до застосування сили. У ЄС повідомлення про нарощування російської військової присутності [називають](#) тривожними, а речник президента Росії Дмитро Песков [охарактеризував](#) заяви США про можливу загрозу як «безпідставне нагнітання напруженості».

11 листопада президент України Володимир Зеленський [заявив](#) у відеозверненні, що Україна володіє повною інформацією щодо ситуації на кордоні з Росією й готова в разі потреби дати відсіч. Нещодавнє переміщення російських військ уздовж кордону з Україною він назвав психологічним тиском та повідомив, що українська сторона також підтримує контакт із західними партнерами.

ЗУСТРІЧ ТКГ: ЧАСТКОВЕ ВІДКРИТТЯ «СТАНИЦІ ЛУГАНСЬКОЇ», ПОГІРШЕННЯ СИТУАЦІЇ З БЕЗПЕКОЮ НА ДОНБАСІ

10 листопада відбулася чергова [консультація](#) Тристоронньої контактної групи (ТКГ), виконувачем обов'язків першого заступника голови української делегації [став](#) Андрій Костін, голова комітету Верховної Ради з питань правової політики. Олексія Резнікова, який раніше обіймав цю посаду, було виведено з її складу у зв'язку з призначенням на посаду міністра оборони.

У [повідомленні](#) для друку за підсумками засідання ТКГ спецпредставник голови ОБСЄ в Україні та в ТКГ посол Мікко Кіннунен наголосив на значному погіршенні ситуації з безпекою на Донбасі. В останній тиждень жовтня спостерігачами Спеціальної моніторингової місії (СММ) ОБСЄ було зафіксовано найбільшу з липня 2020 року кількість порушень режиму припинення вогню. Є також зростання кількості обмежень, з якими стикається місія ОБСЄ на Донбасі. Також він підкреслив, що застосування заборонених систем озброєння викликає побоювання через ризик подальшої ескалації.

У гуманітарній частині [обговорювали](#) часткове зняття обмежень т. зв. «ЛНР» для виїзду на підконтрольну уряду територію України через контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) Станиця Луганська — єдиний на Луганщині.

Крім цього, українська сторона повідомила про можливість продовження терміну дії банківських карток для пенсіонерів, які проживають в окремих районах Донецької та Луганської областей, і наголосила на важливості скасування додаткових вимог із боку так званих «Л/ДНР» для перетину лінії розмежування.

Також вдалося погодити візит інспекторів МАГАТЕ на ядерні об'єкти в окремих районах Донецької та Луганської областей із метою перевірки умов зберігання ядерного матеріалу.

ПРАВОЗАХИСНИКИ ЗАКЛИКАЮТЬ СПРОСТИТИ ДОСТУП ДО УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ ДЛЯ МЕШКАНЦІВ ОРДЛО

Коаліція українських організацій, які опікуються питаннями захисту прав постраждалих унаслідок збройного конфлікту осіб, оприлюднила [звернення](#) до Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Ірини Верещук із закликом спростити доступ до української освіти для мешканців тимчасово непідконтрольних уряду України частин Донбасу. Зазначається, що на тепер не існує механізму проходження атестації для визнання здобутих кваліфікацій та результатів вищої освіти для мешканців непідконтрольних частин Луганської та Донецької областей. Правозахисники наголошують, що ці люди повинні мати можливість продовжити навчання чи працевлаштуватися на підконтрольній уряду України території, і для цього держава має запровадити механізм підтвердження освітніх компетенцій.

Міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Ірина Верещук [зазначила](#), що заплановано проведення аудиту програм Міністерства

освіти та науки України щодо вимушено переміщених осіб та дітей, які мешкають на тимчасово непідконтрольних частинах Донбасу та Криму. Крім того, розглядається можливість переведення таких програм у сферу компетенції міністерства з питань реінтеграції.

ДОНБАС МЕДІА ФОРУМ: ДИСКУСІЇ ПРО ДОНБАС І ЖУРНАЛІСТИКУ

У Києві [відбувся](#) Донбас Медіа Форум. Щорічно з 2015 року в ньому беруть участь журналісти, які мешкають на Донбасі та ті, хто був змушений виїхати, а також медійники, які працюють із тематикою Донбасу. Форум надає можливість для обговорення проблем професії в регіоні, а також налагодження комунікацій. Основною темою цього року стала адаптація до викликів останніх років та пошук ефективних рішень. Спеціальні дискусії були присвячені роботі ЗМІ з [темою виборів на Донбасі](#) — як неможливості їх проведення в низці місцевих громад, так і незаконному проведенню виборів до державної Думи Росії, змінам у [медіаландшафті регіону та незалежним ЗМІ](#), а також [темі поляризації в суспільстві](#) та можливостям ЗМІ протидіяти їй. Крім того, оргкомітет Донбас Медіа Форуму опублікував [звернення](#) до Міністра внутрішніх справ України Дениса Монастирського та голови Служби безпеки України Івана Баканова з вимогою звертати більше уваги на проблему журналістів, які стикаються з переслідуваннями на тимчасово непідконтрольних уряду України територіях. Звернення закликає правоохоронні органи України реагувати на всі факти злочинних дій стосовно журналістів як у Криму, так і на Донбасі, надавати чітку оцінку таким подіям, а також створити механізм припинення безкарності за злочини, що скоюються щодо журналістів.